

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1965-1966

23 DECEMBER 1965

WETSVOORSTEL

betreffende een uitgesteld loon
in land- en tuinbouw.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Tijdens de vorige legislatuur werden twee wetsvoorstellen ingediend in verband met het toekennen van een uitgesteld loon in land- en tuinbouw. Onderhavig voorstel herneemt in een enigszins gewijzigde vorm het voorstel dat door ondergetekende bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd ingediend op 21 november 1962 (n° 454/1 [1962-1963]).

Op de familiale land- en tuinbouwbedrijven blijven één of meerdere kinderen soms gedurende vele jaren werken zonder hiervoor een rechtstreekse of een onrechtstreekse vergoeding te ontvangen, terwijl andere kinderen van hetzelfde gezin het ouderlijk bedrijf veel vroeger verlaten om een eigen bestaan op te bouwen. Anderzijds stellen ook de kinderen die een loon verdienen buiten het bedrijf in veel gevallen hun loon ter beschikking van de ouders-uitbaters van het bedrijf en dit tot op het ogenblik van hun huwelijk.

Het is meestal dank zij de arbeid van de meewerkende kinderen en dank zij het loon van de buiten het bedrijf werkende kinderen dat de noodzakelijke uitbreiding, rationalisering of de omschakeling van het familiaal bedrijf kunnen worden doorgevoerd en dat de jongere kinderen de kans krijgen verdere studies te doen.

Onder de huidige wetgeving kunnen noch de meewerkende kinderen noch de kinderen die hun loon hebben afgegeven, bijzondere rechten laten gelden bij de verdeling van de nalatenschap van de ouders. Artikel 745 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt immers dat alle kinderen zonder onderscheid van geslacht of van eerstgeboorte gelijke delen erven in de nalatenschap van hun ouders, terwijl artikel 732 bepaalt dat bij het regelen van de erfopvolging geen rekening wordt gehouden met de aard of de oorsprong van de goederen van de nalatenschap.

Wel kan van deze verdeling op gelijke voet worden afgeweken bij schenking onder de levenden of bij testament. Hierbij dient nochtans te worden opgemerkt dat bedoelde schenkingen en legaten steeds beperkt blijven tot het be-

Chambre des Représentants

SESSION 1965-1966

23 DÉCEMBRE 1965

PROPOSITION DE LOI

relative à l'octroi d'un salaire différé
dans l'agriculture et l'horticulture.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Au cours de la législature précédente ont été déposées deux propositions de loi relatives à l'octroi d'une rétribution différée dans les secteurs agricole et horticole. La présente proposition reprend, sous une forme légèrement modifiée, la proposition déposée à la Chambre des Représentants le 21 novembre 1962 (n° 454/1 [1962-1963]).

Un ou plusieurs enfants continuent parfois, pendant de nombreuses années, à travailler dans des exploitations agricoles ou horticoles familiales sans percevoir, de ce chef, une quelconque rétribution directe ou indirecte, tandis que d'autres enfants de la même famille quittent l'exploitation paternelle beaucoup plus tôt pour se créer une situation. D'autre part, il arrive très fréquemment aussi que les enfants qui sont rémunérés en dehors de l'exploitation mettent leur rémunération à la disposition des parents-chefs de l'exploitation, et ce jusqu'à l'époque de leur mariage.

C'est le plus souvent grâce au travail en commun desdits enfants et au salaire gagné par les enfants qui travaillent ailleurs qu'ont pu se réaliser les extensions, rationalisations et transformations indispensables de l'exploitation familiale, et que les enfants plus jeunes ont l'occasion de poursuivre leurs études.

En vertu de la législation existante, ni les enfants qui apportent leur concours à l'exploitation familiale, ni ceux qui ont remis leur salaire aux parents ne peuvent prétendre à des droits particuliers lors du partage de la succession de ces derniers. En effet, l'article 745 du Code civil dispose que tous les enfants, sans distinction de sexe ni de primogéniture, succèdent à leurs père et mère, par égales portions, tandis que l'article 732 stipule que la loi ne considère ni la nature ni l'origine des biens pour en régler la succession.

Il peut toutefois être dérogé à ce partage par égales portions par des donations entre vifs ou par testament. Mais il y a lieu de faire remarquer à ce sujet que les donations et legs en question se limitent toujours à la quotité disponible

schikbaar gedeelte van de nalatenschap en anderzijds dat zij bij de vereffening en verdeling van de nalatenschap door de erfgerechtigden moeten worden ingebracht tenzij de schenking of het legaat uitdrukkelijk zou gebeurd zijn bij vooruitmaking of buiten erfdeel.

Een voor de hand liggende mogelijkheid om de gelijkheid onder de kinderen bij de verdeling van de nalatenschap van hun ouders te herstellen, bestaat erin aan degenen die, onder welbepaalde voorwaarden, op het ouderlijk bedrijf hebben meegewerkt of hun loon ter beschikking van het bedrijf hebben gesteld, een zgn. uitgesteld loon toe te kennen. Bedoeld loon wordt uitgesteld genoemd omdat het niet onmiddellijk, bij het leveren van de arbeid of het afgeven van het loon, maar slechts achteraf nl. bij de verdeling van de gemeenschap of van de nalatenschap van de ouders, door de rechthebbenden zou kunnen gevorderd worden.

Het is niet de bedoeling een uitgesteld loon te voorzien ten voordele van alle medewerkende kinderen of van allen die hun loon hebben afgegeven. De wettelijke regeling dient zich te beperken tot de gevallen waar een gelijke verdeling van de nalatenschap van de ouders tot uitgesproken onrechtvaardigheden aanleiding zou geven.

Daarom wordt het uitgesteld loon alleen voorgesteld voor de afstammelingen die gedurende ten minste drie jaar na hun meerderjarigheid op het familiaal bedrijf bleven werken of gedurende dezelfde termijn hun loon ter beschikking van dit bedrijf hebben gesteld.

Verder mag een wetgeving terzake niet tot gevolg hebben dat kleinere nalatenschappen volledig zouden opgeslorpt worden door de uitgestelde vergoedingen. Sommige afstammelingen, meestal ongehuwd, zouden immers absoluut bevoordeligd worden te nadele van overlevende ouders en de andere kinderen die geen rechten op een uitgesteld loon kunnen laten gelden.

Daarom dient het totaal der uitgestelde vergoedingen beperkt te worden tot een gedeelte van de gemeenschap (indien het bedrijf voor het grootste gedeelte tot de gemeenschap behoort) of van de nalatenschap van de eigenaar van het bedrijf (indien het bedrijf voor het grootste gedeelte eigendom van één der ouders is).

Het uitgesteld loon mag ook niet te hoog worden gesteld.

Het moet wel belangrijk genoeg zijn om de kinderen van land- of tuinbouwers er toe aan te zetten op het ouderlijk bedrijf te blijven voor zover het gaat om een leefbaar bedrijf, maar mag zeker niet van die aard zijn dat kinderen van eigenaars van een niet leefbaar bedrijf of meerdere kinderen uit hetzelfde gezin, hiervan gebruik zouden willen maken om zonder al te grote inspanningen een zeker kapitaal te verkrijgen. Dit zou immers een aantal niet leefbare bedrijven in stand houden, het aantal ongeschoolde arbeiders verhogen en tot moeilijkheden aanleiding geven bij de overname van het bedrijf.

In dit verband mag niet uit het oog worden verloren dat het uitgesteld loon een netto-inkomen voor de rechthebbende betekent. Hij maakt immers gedurende die jaren meestal deel uit van het gezin van zijn ouders en, volgens het voorstel, wordt dit loon vrijgesteld van alle zakelijke en personele belastingen en van afhoudingen voor de R. M. Z.

De vraag kan trouwens gesteld worden of het bedrag van het uitgesteld loon forfaitair mag worden vastgesteld en of het niet beter zou zijn de vrederechter hierover *ex aequo et bono* te laten beslissen. Deze zou zich bij het vaststellen van het bedrag kunnen laten leiden door de duur en de belangrijkheid van het gepresteerde werk, de samenstelling en het netto-actief van de gemeenschap of de nalatenschap, de persoonlijke en familiale toestand van de rechthebbenden van de overlevende echtgenoot en van de andere kinderen, enz.

de la succession et que, d'autre part, lors de la liquidation et du partage de la succession, ils doivent être rapportés par les héritiers, à moins que la donation ou le legs ait été fait formellement par préciput ou hors part.

Evidemment, il est possible, lors du partage de la succession des parents, de restaurer l'égalité entre les enfants en attribuant un salaire dit « différé » à ceux qui, dans des conditions nettement définies, ont apporté leur concours à l'exploitation paternelle ou ont mis leur salaire à la disposition de celui-ci. Ce salaire est qualifié de « différé » parce qu'il ne peut être réclamé par les héritiers dans l'immédiat, lors de la prestation du travail ou de la remise du salaire, mais uniquement « a posteriori », lors du partage de la communauté ou de la succession des parents.

L'intention n'est cependant pas de prévoir un salaire différé pour tout enfant qui a participé à l'exploitation ou qui a remis son salaire à ses parents. La loi doit se borner à régir les cas où un partage par égales portions de la succession des parents donnerait lieu à des injustices manifestes.

C'est pourquoi le salaire différé n'est alloué qu'aux seuls descendants qui, après leur majorité, ont continué pendant au moins trois ans à travailler dans l'exploitation familiale ou qui, durant la même période, ont mis leur salaire à la disposition de cette exploitation.

En outre, une législation à ce sujet ne peut avoir pour conséquence l'absorption totale de petits héritages sous forme de retributions différées. Certains descendants, des célibataires généralement, se trouveraient en effet nettement avantagés au détriment du survivant des parents et des autres enfants qui ne peuvent prétendre à un salaire différé.

Pour ces motifs, il y a lieu de limiter le total des retributions différées à une fraction de la communauté (au cas où l'exploitation appartient en majeure partie à la communauté) ou de la succession du propriétaire de l'exploitation (ci celle-ci appartient en majeure partie à l'un des parents).

Le salaire différé ne peut en outre pas être fixé à un taux trop élevé.

Ce salaire doit, il est vrai, être suffisamment important pour inciter les enfants d'agriculteurs et d'horticulteurs à ne pas quitter l'exploitation paternelle, pour autant qu'il s'agisse d'une exploitation viable, mais il ne peut cependant pas être tel que des enfants de propriétaires d'exploitations non viables ou plusieurs enfants d'un même ménage soient tentés de saisir cette occasion pour acquérir, sans grands efforts, un capital de quelque importance. Cela contribuerait, en effet, au maintien d'un certain nombre d'exploitations non viables, à augmenter celui des ouvriers non qualifiés et à créer des difficultés lors de la reprise de l'exploitation.

Il ne peut, à ce sujet, être perdu de vue que le salaire différé représente, pour l'ayant droit, un revenu net. En effet, pendant lesdites années, cet ayant droit fait généralement partie du ménage de ses parents et, aux termes de la proposition, le salaire en question est exonéré de tous impôts réels et personnels ainsi que des retenues au profit de l'O. N. S. S.

On peut d'ailleurs se demander s'il est permis de fixer forfaitairement le taux du salaire différé et s'il ne serait pas préférable de laisser au juge de paix le soin de se prononcer à ce sujet *ex aequo et bono*. Ce dernier pourrait, en fixant ce taux, tenir compte de la durée et de l'importance du travail accompli, de la composition et de l'actif net de la communauté ou de la succession, des situations personnelles et familiales des ayants droit, du conjoint survivant ainsi que des autres enfants, etc.

Voor de vrederechter zou dit evenwel een zeer delicate en moeilijke opdracht betekenen en naar alle waarschijnlijkheid zouden eindeloze betwistingen onder de betrokken familieleden er het gevolg van zijn. Daarom dient o.i. een forfaitaire vergoeding voorzien te worden die door de betrokken partijen redelijkerwijze kan worden aanvaard.

De voorgestelde wetgeving moet trouwens als louter aanvullend beschouwd worden.

Zij is in de eerste plaats bedoeld als voorbeeld bij het zoeken naar een bevredigende oplossing en de betrokkenen dienen volkomen vrij te blijven een andere gelijkwaardige regeling te treffen die meer aangepast is aan hun werkelijke familietoestand.

Wij zijn ervan overtuigd dat het er in de eerste plaats op aan komt onze land- en tuinbouwers te laten inzien dat zij slechts die kinderen als helpers in hun bedrijf mogen inschakelen die werkelijk zin hebben voor dit beroep, een aangepaste vorming hebben genoten en de mogelijkheid hebben later zelfstandig bedrijfsleider te worden. Aan die kinderen en aan de anderen die door de afgifte van hun loon bijgedragen hebben tot de instandhouding en de ontwikkeling van het gemeenschappelijk goed, dient dan een billijke vergoeding te worden toegekend rekening houdend met alle betrokken personen en omstandigheden.

Behandeling van de artikelen.

Eerste artikel.

Dit voorstel wil alleen voorzien in de uitzonderlijke gevallen. Daarom wordt slechts een uitgesteld loon voorgesteld voor de afstammelingen die gedurende ten minste drie jaar na hun meerderjarigheid hun normale activiteit volledig aan het familiaal bedrijf hebben gewijd. Het is duidelijk dat zij onder die voorwaarden ook een uitgesteld loon kunnen vorderen voor bedoelde periode van drie jaar. Indien zij evenwel na hun meerderjarigheid minder dan drie jaar op het familiaal bedrijf zouden hebben gewerkt, kunnen zij op geen enkele vergoeding aanspraak maken. Verder wordt vereist dat de activiteit die aan het familiaal bedrijf werd gewijd, een *normale* en *volledige* activiteit weze. De afstammelingen die tot geen normale activiteit zouden in staat zijn of zelfs wanneer zij daartoe in staat zijn, niet tot een normaal rendement zouden komen, evenals de afstammelingen die slechts een gedeelte van hun activiteit aan het familiaal bedrijf zouden wijden, komen dus niet in aanmerking voor een uitgesteld loon. Als normale activiteit dient te worden beschouwd de activiteit die kan worden verwacht van een normaal gezond mens rekening gehouden met alle feitelijke omstandigheden.

Wat de afstammelingen betreft die hun loon hebben afgegeven, wordt een uitgesteld loon voorzien op voorwaarde dat zij hun volledig loon ter beschikking van het familiaal bedrijf hebben gesteld gedurende ten minste drie jaar na hun meerderjarigheid en op voorwaarde dat één of meer andere afstammelingen een uitgesteld loon kunnen vorderen voor de arbeid op het bedrijf.

Voor het berekenen van de minimumduur van drie jaren worden de jaren arbeid op het bedrijf en de jaren gedurende dewelke het loon werd afgegeven desgevallend samen-gevoegd.

Het voorstel is van toepassing op de landbouw- en tuinbouwbedrijven in de ruime zin en dus ook op de bedrijven voor fruit-, druiven-, bloemen- en paddestoelenteelt evenals op de boomkwekerijen.

Om dienaangaande alle twijfel uit te sluiten, worden de aangenomen kinderen uitdrukkelijk met afstammelingen gelijkgesteld. Andere kinderen die op het bedrijf zouden opgevoed zijn maar niet werden geadopteerd, worden nochtans uitgesloten.

Ce serait toutefois là, pour le juge de paix, une tâche très délicate et difficile et, selon toute vraisemblance, elle ferait naître d'interminables contestations entre les membres intéressés d'une même famille. C'est pourquoi nous estimons qu'il y a lieu de prévoir un salaire forfaitaire que les parties en cause puissent raisonnablement accepter.

La législation proposée n'est d'ailleurs à considérer que comme étant de nature purement supplétive.

Elle est tout d'abord destinée à servir d'exemple dans la recherche d'une solution satisfaisante, les intéressés étant parfaitement libres d'adopter une autre convention équivalente, mieux appropriée à leur situation familiale réelle.

Nous sommes convaincus qu'il convient, en premier lieu, de faire comprendre à nos agriculteurs et à nos horticulteurs qu'ils devraient, pour leur exploitation, avoir exclusivement recours à l'aide de leur seuls enfants qui manifestent une réelle inclination pour cette profession, qui ont reçu une formation adéquate et qui sont en mesure de devenir, ultérieurement, des chefs d'exploitation autonomes. A ces enfants et aux autres qui, en remettant leurs rémunérations, ont contribué au maintien et au développement du patrimoine commun, il importe d'accorder une rétribution équitable, compte tenu des circonstances et des personnes intéressées.

Commentaires sur les articles.

Article premier.

Cette proposition n'entend apporter une solution qu'aux seuls cas exceptionnels. C'est la raison pour laquelle le salaire différé n'est proposé que pour les descendants qui, après leur majorité, auront, pendant au moins trois ans, consacré toute leur activité normale à l'exploitation familiale. Il est évident que dans ces conditions ils seront admis à prétendre à un salaire différé pour cette période de trois ans. S'ils n'ont toutefois travaillé après leur majorité que pendant un laps de temps inférieur à trois ans, ils ne pourront revendiquer aucune rétribution. L'activité consacrée à l'exploitation familiale doit aussi avoir été *normale* et *complète*. Les descendants qui ne seraient pas capables d'une activité normale ou même qui, bien que capables d'une activité normale, n'auraient pas un rendement normal, de même que les descendants qui ne consacraient qu'une partie de leur activité à l'exploitation familiale ne peuvent prétendre à un salaire différé. Il convient de considérer comme activité normale celle que l'on peut attendre d'une personne normale en bonne santé, compte tenu de toutes les circonstances de fait.

Pour les descendants qui ont remis leur salaire aux parents, il est prévu un salaire différé, à la condition qu'ils aient mis la totalité de leur salaire à la disposition de l'exploitation familiale pendant trois ans au moins après leur majorité et à la condition qu'un ou plusieurs autres descendants puissent prétendre à un salaire différé pour leur travail dans l'exploitation.

Pour le calcul de la période minima de trois ans, les années de travail effectué dans l'exploitation seront, le cas échéant, ajoutées aux années pendant lesquelles il y eut remise du salaire.

La proposition est applicable aux exploitations agricoles et horticoles, au sens large de l'expression, et par conséquent, également aux exploitations fruitières, viticoles et florales, aux champignonnières ainsi qu'aux pépinières.

Pour écarter tout doute à cet égard, les enfants adoptifs sont expressément assimilés aux descendants. Toutefois, les autres enfants élevés dans l'exploitation, sans avoir été adoptés, sont exclus.

Art. 2.

Het aantal jaren waarvoor een uitgesteld loon kan worden gevorderd, wordt tot 10 beperkt. De jaren arbeid op het bedrijf en de jaren gedurende dewelke het loon werd afgegeven, worden desgevallend samengevoegd.

Ook in het geval waar een uitgesteld loon zou kunnen gevorderd worden én van de gemeenschap én van de nalatenschap van één der ouders, wordt de maximumduur vastgesteld op tien jaar.

Werd gedurende meer dan tien jaar na de meerderjarigheid op het ouderlijk bedrijf gewerkt of het loon afgegeven, dan wordt enkel rekening gehouden met het uitgesteld loon verschuldigd voor de laatste tien jaar. Dit geldt ook voor het geval waar het totaal der jaren arbeid op het bedrijf en afgifte van loon samen meer dan tien jaar zou bedragen.

Rekening gehouden met het indexcijfer 125 van de kleinhandelsprijzen van het Rijk, bedragen de lonen in de landbouw op dit ogenblik voor geschoolde arbeiders 40,05 F per uur en voor geschoolde arbeidsters 36,05 F (koninklijk besluit van 8 april 1965, art. 4 van de in bijlage overgenomen beslissing, *Belgisch Staatsblad*, 22 april 1965).

Op grond van de wet van 15 juli 1964 betreffende de arbeidsduur in de openbare en particuliere sectoren van 's lands bedrijfsleven, bedraagt de arbeidsduur maximaal 45 uren per week. Gezien voor de berekening van het uitgesteld loon geen rekening dient gehouden te worden met verlofperiodes, kan de jaarlijkse arbeidsduur worden vastgesteld op $52 \times 45 = 2\,340$ uren. Voor landbouwhelpers zou het uitgesteld loon volgens de huidige schaal, dus 31 239 F per jaar en voor de helpsters 28 119 F bedragen.

Voor de meewerkende kinderen op de bedrijven voor groente-, fruit-, paddestoelen- en bloementeelt en de boomkwekerijen, dient de berekening te gebeuren op basis van het uurloon van de geschoolde arbeidskrachten in die verschillende bedrijfstakken.

Aangezien het de partijen vrij blijft een afwijkende regeling te treffen op voorwaarde dat bedoelde regeling ten minste als gelijkwaardig kan beschouwd worden, dient elke uitsluitende bevoordeling, wanneer die ook werd toegekend, in mindering te worden gebracht op het eventueel uit te betalen uitgesteld loon. Er dient dus rekening te worden gehouden met elke rechtstreekse of onrechtstreekse bevoordeling (schenking of legaat, rechtstreeks loon, aandeel in de winst, aankoop van grond op naam van een rechthebbende op uitgesteld loon, bevoordeling op naam van een rechthebbende op uitgesteld loon, bevoordeling bij de overname van het ouderlijk bedrijf, uitkering van een grotere bruidschat, enz.) op voorwaarde dat het gaat om een uitsluitende bevoordeling. Hiermede wordt bedoeld dat alleen rekening moet worden gehouden met het gedeelte van de bevoordeling dat de aan om 't even welke andere afstammeling toegekende bevoordeling overtreft.

Aangezien anderzijds bij het vaststellen van het bedrag van het uitgesteld loon op één derde van het loon van een geschoolde arbeider of arbeidster of op één derde van het werkelijk afgegeven loon, reeds rekening werd gehouden met de meestal toegekende kost en inwoning, dienen deze niet in mindering te worden gebracht op het uit te betalen uitgesteld loon. Dit geldt ook voor het zakkend bedrag dat toegekend wordt op voorwaarde dat het bedrag ervan als normaal kan worden aangezien. Stortingen op spaarboekjes dienen wel in mindering te worden gebracht.

Art. 3.

Het lijkt wenselijk een belangrijker vergoeding te voorzien indien ook de echtgenoot van de afstammeling op het

Art. 2.

Le nombre d'années pour lesquelles peut être réclamé un salaire différé est limité à 10. Les années de travail dans l'exploitation sont, le cas échéant, ajoutées aux années au cours desquelles il y eut remise du salaire.

La durée maxima est également fixée à 10 ans dans le cas où un salaire différé pourrait être revendiqué, à valoir tant sur la communauté que sur l'héritage de l'un des parents.

Si le descendant a travaillé dans l'exploitation des parents ou leur a remis son salaire pendant plus de 10 ans après sa majorité, il n'est tenu compte que du salaire différé, dû pour les dix dernières années. Cette mesure s'applique également dans le cas où le total des années de travail dans l'exploitation, ajouté à celui des années pendant lesquelles il y a eu remise de salaire, excède 10.

Compte tenu de l'indice 125 des prix de détail du Royaume, les salaires horaires dans l'agriculture atteignent, à l'heure actuelle, 40,05 F pour les ouvriers qualifiés et 36,05 F pour les ouvrières qualifiées (arrêté royal du 8 avril 1965 et art. 4 de la décision reprise en annexe — *Moniteur belge* du 22 avril 1965).

En vertu de la loi du 15 juillet 1964 sur la durée du travail dans les secteurs publics et privés de l'économie nationale, la durée maxima du travail est de 45 heures par semaine. Etant donné que pour le calcul du salaire différé il n'y a pas lieu de tenir compte des périodes de vacances, la durée annuelle du travail peut être fixée à $52 \times 45 = 2\,340$ heures. D'après le barème actuel, le salaire différé des aidants agricoles serait de 31 239 F par an et celui des aidantes de 28 119 F.

Pour les enfants travaillant en commun dans des exploitations maraichères, fruitières, viticoles et florales, dans des champignonnières ou dans des pépinières, le calcul se fera en prenant pour base le salaire horaire d'un ouvrier qualifié dans ces divers secteurs professionnels.

Etant donné qu'il reste loisible aux parties d'adopter un arrangement dérogatoire, à condition que celui-ci puisse être considéré au moins comme équivalent, il y a lieu, pour autant qu'il ait été octroyé, de déduire du salaire différé à payer éventuellement toute libéralité exclusive. Il convient donc de tenir compte de toute libéralité directe ou indirecte (donation ou legs, salaire direct, participation aux bénéfices, achat de terrain au nom d'un ayant droit au salaire différé, libéralité au nom d'un ayant droit au salaire différé, octroi d'avantage lors de la reprise de l'exploitation familiale, octroi d'une dot plus considérable, etc.), à condition qu'il s'agisse d'une libéralité exclusive. Par conséquent, il convient de ne tenir compte que de la seule partie de la libéralité qui excède celle accordée à n'importe quel autre descendant.

D'autre part, comme il a déjà été tenu compte de la nourriture et du logement — avantages habituels — pour la fixation du taux du salaire différé à un tiers du salaire d'un ouvrier qualifié ou d'une ouvrière qualifiée ou encore à un tiers du salaire effectivement remis, lesdits avantages ne doivent pas venir en déduction du salaire différé à payer. Cette considération vaut également pour l'argent de poche, à condition que le montant de celui-ci puisse être considéré comme normal. Il y a lieu de déduire au contraire les versements effectués sur des livrets d'épargne.

Art. 3.

Il semble souhaitable de prévoir un salaire différé plus important au cas où le conjoint du descendant, sans pour cela

familiaal bedrijf meewerkt zonder hiervoor een rechtstreekse of een onrechtstreekse vergoeding te ontvangen. In dit geval wordt een vergoeding voorgesteld die in totaal de helft bedraagt van het loon van een geschoolde arbeider volgens de berekening van artikel 2.

Voor het bepalen van de minimumperiode van drie jaar vooraleer een recht op vergoeding ontstaat, en van de maximumperiode van tien jaar, dienen de jaren vóór het huwelijk en de jaren na het huwelijk eventueel samengevoegd te worden.

Alleen de laatste tien jaren komen in aanmerking indien het totaal der beide periodes tien jaar overtreft.

Het geval waar beide echtgenoten hun loon ter beschikking van het bedrijf zouden stellen, wordt niet in aanmerking genomen.

Art. 4.

Indien het bedrijf volledig tot de gemeenschap van de ouders of volledig aan één van de ouders behoort, dan kan het uitgesteld loon gevorderd worden in het eerste geval bij de ontbinding van de gemeenschap, en in het tweede geval bij het overlijden van de eigenaar van het bedrijf.

Behoort het bedrijf slechts gedeeltelijk tot de gemeenschap, dan kan het uitgesteld loon alleen bij de ontbinding ervan worden gevorderd indien het bedrijf voor het grootste gedeelte tot de gemeenschap behoort. Is het bedrijf dus voor het grootste gedeelte een eigen goed van één van de ouders, dan is het uitgesteld loon alleen eisbaar bij het overlijden van de eigenaar.

Bij het bepalen van het gedeelte dat tot de gemeenschap behoort dient de waarde van het bedrijf bij de ontbinding van de gemeenschap in aanmerking te worden genomen.

Het uitgesteld loon kan worden gevorderd zolang de gemeenschap of de nalatenschap, naar het geval, niet verdeeld werden. Aangezien de verdeling in de meeste gevallen door de kinderen niet gevraagd wordt bij het overlijden van één van de ouders, kan verwacht worden dat dit ook voor het uitgesteld loon het geval zal zijn en dat het uitgesteld loon veelal slechts zal gevorderd worden bij de uiteindelijke verdeling na het overlijden van beide ouders.

Een dubbel uitgesteld loon nl. een uitgesteld loon ten laste van de gemeenschap en een uitgesteld loon ten laste van de nalatenschap van één van de ouders wordt niet uitgesloten. De totale periode waarvoor een uitgesteld loon wordt gevorderd mag evenwel niet meer dan tien jaar bedragen.

O. i. mag het uitgesteld loon niet eisbaar zijn tijdens het leven van beide ouders en dit zelfs niet naar aanleiding van de overlating, de verkoop of de onteigening van het ouderlijk bedrijf. De eisbaarheid tijdens het leven van de ouders zou immers zeer nadelig zijn voor de familiale geest, een gevaar betekenen voor de verdere leefbaarheid van het bedrijf, de ouders ervan weerhouden hun bedrijf tijdig over te laten en nadelig zijn voor degene die het bedrijf overneemt omdat de overnamevergoeding zou worden opgedreven.

Vanzelfsprekend kunnen de ouders, bij het overlaten van het bedrijf aan één van de kinderen, bij de verkoop of de onteigening van het bedrijf of in 't algemeen bij het huwelijk van de kinderen, onmiddellijk met de jaren arbeid op het bedrijf of met de jaren gedurende dewelke het loon werd afgegeven, rekening houden en een aangepaste regeling treffen door b. v. de overnameprijs te verminderen of een grotere bruidschat uit te betalen. Afwijkingen van de wettelijke regeling blijven immers toegelaten en worden in mindering gebracht op het uit te betalen uitgesteld loon voor zover zij een uitsluitende bevoordeling van de betrokken afstammeling uitmaken.

recevoir une rémunération directe ni indirecte, travaillerait également dans l'exploitation familiale. Dans ce cas, on propose un salaire différé qui, au total, ainsi qu'il ressort du calcul établi à l'article 2, équivaldrait à la moitié du salaire d'un ouvrier qualifié.

Pour fixer la période minima de trois ans requise pour pouvoir prétendre à un salaire différé ainsi que la période maxima de dix ans, il convient d'additionner éventuellement les années antérieures et les années postérieures au mariage.

Seules les dix dernières années sont prises en considération si le total des deux périodes excède dix ans.

Le cas de deux conjoints mettant leurs rémunérations à la disposition de l'exploitation n'a pas été envisagé.

Art. 4.

Si l'exploitation, dans son ensemble, appartient, soit à la communauté des parents, soit, individuellement, à l'un d'entre eux, le salaire différé est exigible : dans le premier cas, au moment de la dissolution de la communauté et, dans le deuxième cas, au moment du décès du propriétaire de l'exploitation.

L'exploitation n'appartient-elle que partiellement à la communauté : le salaire différé ne sera exigible que lors de la dissolution de cette dernière, à condition que la majeure partie de l'exploitation appartienne à cette communauté. Au cas où l'exploitation serait donc, en majeure partie, un bien propre d'un des parents, le salaire différé ne serait exigible qu'au moment du décès du propriétaire.

Il y a lieu, pour déterminer la part revenant à la communauté, de prendre en considération la valeur de l'exploitation au moment de la dissolution de la communauté.

Le salaire différé est exigible aussi longtemps qu'il n'y aura pas eu partage de la communauté ou de la succession — selon le cas. Étant donné que, dans la majorité des cas, les enfants n'exigent pas le partage lors du décès d'un des parents, il faut s'attendre qu'il en soit de même pour le salaire différé, et que ce dernier ne soit réclamé, la plupart du temps, qu'au moment du partage définitif au décès des deux parents.

Un double salaire différé, en l'occurrence un salaire différé à charge de la communauté et un salaire différé à charge de la succession de l'un des parents, n'est pas exclu. Toutefois, la période totale pour laquelle un salaire différé est revendiqué ne peut excéder dix ans.

Le salaire différé ne peut, à notre avis, être exigible pendant la vie des père et mère, même à l'occasion de la cession, de la vente ou de l'expropriation de l'exploitation des parents. En effet, l'exigibilité pendant la vie des parents nuirait à l'esprit de famille, mettrait en péril la viabilité de l'exploitation, amènerait les parents à ne pas céder leur exploitation en temps utile et serait néfaste à celui qui reprend l'exploitation, du fait que l'indemnité de reprise serait majorée.

Il va de soi que, lors de la remise de l'exploitation à l'un des enfants, de la vente ou de l'expropriation de l'exploitation ou, en général, du mariage des enfants, les parents peuvent tenir compte immédiatement des années de travail dans l'exploitation ou des années pendant lesquelles le salaire a été remis et conclure un arrangement adéquat, par exemple en réduisant le prix de la reprise ou en payant une dot plus importante. En effet, il est toujours permis de déroger à la réglementation légale, et ces dérogations viennent en déduction du salaire différé à payer, pour autant qu'elles constituent une libéralité exclusive au bénéfice du descendant en question.

Om de gemeenschap of de nalatenschap niet volledig te laten opsloppen ten nadele van de overlevende ouder en de kinderen die geen uitgesteld loon kunnen vorderen, wordt ten slotte bepaald dat het uitgesteld loon in totaal niet meer mag bedragen dan de helft van het netto-actief van de gemeenschap (indien het bedrijf voor het geheel of voor het grootste gedeelte tot de gemeenschap behoort) of de helft van het netto-actief van de nalatenschap van de eigenaar (indien het bedrijf voor het geheel of voor het grootste gedeelte een eigen goed van één der ouders uitmaakt), inbegrepen de vergoeding.

Hoewel het uitgesteld loon een passief van de gemeenschap of van de nalatenschap uitmaakt, wordt dus bij de berekening van het maximumbedrag ervan, uitgegaan van wat het actief van de gemeenschap of van de nalatenschap zou zijn indien geen uitgesteld loon verschuldigd was.

De beperking van het uitgesteld loon tot de helft van het netto-actief van de gemeenschap of van de nalatenschap heeft ook tot gevolg dat het uitgesteld loon niet kan uitbetaald worden zolang de gemeenschap niet is ontbonden of de nalatenschap niet is opgevalen.

Art. 5.

Het voorrecht op alle roerende goederen van de gemeenschap of van de nalatenschap, volgens het in artikel 4 gemaakte onderscheid, wordt beperkt tot het uitgesteld loon verschuldigd voor de laatste twee jaren om het toestaan van leningen met landbouwvoorrecht niet al te zeer te bemoeilijken.

Art. 6.

Het bewijs van de tewerkstelling op het familiaal bedrijf kan geleverd worden door alle rechtsmiddelen, getuigen en vermoedens inbegrepen. Dit geldt ook voor het bewijs dat het volledig loon werd afgegeven of dat eender welke uitsluitende bevoordeling werd toegekend.

Daarenboven wordt de tewerkstelling op het familiaal bedrijf onder de in artikel 1 bepaalde voorwaarden vermoed bij samenwonen met de ouders op voorwaarde dat het bewijs wordt geleverd van de aangifte als helper of helpster voor pensioen, kinderbijslagen of belastingen. In dit geval zullen de overlevende ouder, de andere afstammelingen of rechthebbenden het bewijs dienen te leveren (door alle rechtsmiddelen) dat de activiteit van betrokkene op het familiaal bedrijf niet als een normale activiteit kan worden beschouwd, dat de activiteit niet volledig aan het familiaal bedrijf werd gewijd, dat een uitsluitende bevoordeling werd toegekend die de uitbetaling van het uitgesteld loon geheel of gedeeltelijk uitsluit, enz.

Voor het bewijs dat het volledig loon ter beschikking van het familiaal bedrijf werd gesteld, wordt geen vermoeden voorgesteld.

Art. 7.

Het uitgesteld loon is geen errecht maar een bevoorrechte schuldvordering ten laste van de gemeenschap (indien de vergoeding kan gevorderd worden bij de ontbinding van de gemeenschap) of van de nalatenschap van één van de ouders (indien de vergoeding kan gevorderd worden bij het openvallen van die nalatenschap), zodat vrijstelling van alle erfenisrechten wordt voorzien.

Gezien anderzijds de bedrijfsinkomsten reeds werden belast in hoofde van de bedrijfsuitbater, de helper of de loontrekkende, wordt ook vrijstelling van alle personele belastingen voorgesteld.

Afin d'éviter l'absorption totale de la communauté ou de la succession au détriment du survivant des parents ainsi que des autres enfants qui ne peuvent réclamer un salaire différé, il est stipulé que la totalité du salaire différé ne pourra excéder la moitié de l'actif net de la communauté (si l'entreprise appartient en tout ou en majeure partie à la communauté) ou la moitié de l'actif net de la succession du propriétaire (si l'entreprise est en tout ou en majeure partie le bien propre de l'un des parents), y compris la rétribution.

Bien que le salaire différé s'inscrive au passif de la communauté ou de la succession, on prend donc pour base, lors du calcul du montant maximum de ce salaire, ce que serait l'actif de la communauté ou de la succession s'il n'était dû aucun salaire différé.

La limitation du salaire différé à la moitié de l'actif net de la communauté ou de la succession a également pour conséquence que le salaire différé ne peut être payé tant que la communauté n'est pas dissoute ou que la succession n'est pas ouverte.

Art. 5.

Le privilège sur tous les biens mobiliers de la communauté ou de la succession, selon la distinction faite à l'article 4, est limité au salaire différé dû pour les deux dernières années, afin de ne pas entraver outre mesure l'octroi de prêts assortis d'un privilège agricole.

Art. 6.

La preuve de l'occupation dans l'exploitation familiale peut être administrée par toutes voies de droit, y compris témoins et présomptions. Il en est de même en ce qui concerne la preuve de la remise du salaire intégral ou de l'octroi d'une quelconque libéralité exclusive.

En outre, il y a présomption d'occupation dans l'exploitation familiale, conformément aux conditions prévues à l'article premier, en cas de cohabitation avec les parents, à condition que soit fournie la preuve que déclaration a été faite de la qualité d'aidant ou d'aidante quant aux régimes de pension et d'allocations familiales ou en ce qui concerne l'enrôlement aux impôts. Le survivant des parents, les autres descendants ou les autres ayants droit seront, en ce cas, tenus de fournir (par toutes voies de droit) la preuve que l'activité de l'intéressé dans l'exploitation familiale ne peut être considérée comme une activité normale, que l'intéressé n'a pas consacré toute son activité à l'exploitation familiale, qu'il a été attribué une libéralité exclusive qui exclut, en tout ou en partie, le paiement du salaire différé, etc.

Il n'est pas proposé d'envisager une présomption en tant que preuve de la mise à la disposition de l'exploitation familiale du salaire intégral.

Art. 7.

Le salaire différé ne constitue pas un droit successoral, mais une créance privilégiée à charge de la communauté (au cas où le salaire est exigible lors de la dissolution de la communauté) ou de la succession de l'un des parents (au cas où le salaire est exigible à l'ouverture de la succession). Il est prévu dès lors l'exemption de tout droit de succession.

Les revenus de l'exploitation étant, d'autre part, déjà taxés dans le chef, soit de l'exploitant, soit de l'aidant, soit du salarié, une exonération de tous impôts personnels est proposée également.

Art. 8.

Het statuut van de landbouwhelpers blijft ongewijzigd zowel wat de kinderbijslagen en ouderdomspensioenen als wat de Rijksmaatschappelijke Zekerheid betreft.

Art. 9.

Bij overlijden van de rechthebbende op een uitgesteld loon vooraleer het hem verschuldigde loon werd uitbetaald, kan dit slechts worden gevorderd door zijn echtgenoot of zijn afstammelingen, met uitsluiting van alle andere bloed-, aanverwanten of rechthebbenden.

Dit geldt ook in geval de gemeenschap reeds ontbonden of de nalatenschap reeds opengefallen was op het ogenblik van het overlijden van de rechthebbende op een uitgesteld loon. In voorkomend geval gebeurt de verdeling van het uitgesteld loon tussen de overlevende echtgenoot en de afstammelingen volgens de gewone regels van het erfrecht.

Art. 10.

De vrederechters zijn bevoegd in laatste aanleg tot een waarde van 2 000 F en in eerste aanleg ongeacht de waarde van het geding met betrekking tot alle geschillen betreffende het uitgesteld loon in land- en tuinbouw.

Art. 11.

Gezien de betwistingen betreffende het uitgesteld loon in land- en tuinbouw zoveel mogelijk in der minne en in familieverband dienen te worden opgelost, wordt voorgesteld geen enkele vordering terzake toe te laten dan na een verzoeningspoging voor de vrederechter zoals reeds voorzien voor betwistingen inzake landpacht en recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen.

Art. 12.

Als overgangmaatregel wordt voorgesteld, de regeling betreffende het uitgestelde loon van toepassing te verklaren op de arbeid op het familiaal bedrijf of de afgifte van loon van 1 januari 1961 af, op voorwaarde dat de verdeling van de gemeenschap of van de nalatenschap nog niet gebeurd is vóór 1 januari 1967, naargelang het uitgesteld loon kan worden gevorderd van de gemeenschap of van de nalatenschap van één van de ouders.

Art. 8.

Le statut des aidants agricoles reste inchangé, tant quant aux allocations familiales et aux pensions de vieillesse qu'en ce qui concerne la sécurité sociale.

Art. 9.

En cas de décès de l'ayant droit à un salaire différé avant que ne lui ait été payée la rétribution qui lui est due, celle-ci n'est exigible que par son conjoint ou par ses descendants, à l'exclusion de tous autres parents, alliés ou ayants droit.

Il en est de même lorsque la communauté était déjà dissoute ou la succession déjà ouverte au moment du décès de l'ayant droit à un salaire différé. Le cas échéant, le partage du salaire différé entre le conjoint survivant et les descendants se fera selon les règles ordinaires de droit successoral.

Art. 10.

Les juges de paix connaissent, en dernière instance, jusqu'à la valeur de 2 000 F et, en première instance, à quelque valeur que la demande puisse s'élever, de toutes les contestations relatives à l'octroi d'un salaire différé dans les secteurs agricole et horticole.

Art. 11.

Les contestations relatives au salaire différé dans les secteurs agricoles et horticole devant, dans la mesure du possible, être réglées à l'amiable et en famille, il est proposé, ainsi qu'il est prévu déjà en matière de contestations relatives au bail à ferme et au droit de préemption en faveur des preneurs de biens ruraux, de n'admettre aucune action qu'après tentative de conciliation devant le juge de paix.

Art. 12.

A titre transitoire, il est proposé de rendre la réglementation relative au salaire différé applicable, à partir du 1er janvier 1961, au travail dans l'exploitation familiale ou à la remise du salaire, à condition que le partage de la communauté ou de la succession n'ait pas encore été fait avant le 1er janvier 1967, selon que le salaire différé est exigible de la communauté ou de la succession d'un des parents.

L. TINDEMANS.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

De afstammelingen en aangenomen kinderen van een land- of tuinbouwer of van zijn echtgenoot die na hun meerderjarigheid gedurende tenminste drie jaren hun normale activiteit volledig aan het familiaal bedrijf hebben gewijd, kunnen hiervoor een uitgesteld loon eisen volgens de hierna bepaalde regels.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Les descendants et enfants adoptifs, soit d'un agriculteur, soit d'un horticulteur, soit de l'époux de ces derniers qui, dès leur majorité, auront en permanence, pendant au moins trois ans, consacré entièrement leur activité normale au service de l'exploitation familiale, seront admis à réclamer de ce fait un salaire différé, déterminé d'après les règles ci-après.

Een uitgesteld loon kan eveneens worden geëist door de afstammelingen en aangenomen kinderen van een land- of tuinbouwer of van zijn echtgenoot die onder dezelfde voorwaarden hun volledig loon ter beschikking van het familiaal bedrijf hebben gesteld voor zover door één of meerdere andere afstammelingen of aangenomen kinderen een uitgesteld loon kan worden gevorderd op grond van het bepaalde in het eerste lid.

Art. 2.

Het uitgesteld loon is voor een maximum van tien jaren werkelijke arbeid of afgifte van loon verschuldigd en wordt per jaar vastgesteld op één derde van het bruto-loon van een geschoolde landarbeider of -arbeidster op basis van de hoogste schaal die van toepassing was gedurende de periode waarvoor het uitgestelde loon wordt gevorderd of op één derde van het werkelijk afgegeven loon.

De afstammelingen of aangenomen kinderen die voor de op het bedrijf geleverde arbeid of voor de afgifte van loon eender welke uitsluitende bevoordeling ontvingen, kost en inwonon uitgezonderd, kunnen slechts aanspraak maken op het verschil tussen het hierboven bepaalde uitgestelde loon en bedoelde bevoordeling, gewaardeerd op het ogenblik van de toekenning ervan.

Art. 3.

Indien een afstammeling of aangenomen kind'gehuwd is en ook zijn echtgenoot op het familiaal bedrijf meewerkt onder de voorwaarden bepaald bij artikel 1, wordt het uitgestelde loon voor ieder van de echtgenoten per jaar vastgesteld op één vierde van het loon van een geschoolde landarbeider. Artikel 2, tweede lid, is van toepassing op dat uitgesteld loon.

Art. 4.

Het uitgesteld loon kan bij het ontbinden van de gemeenschap van de ouders of bij het openvallen van de nalatenschap van de eigenaar van het bedrijf worden gevorderd, naargelang het bedrijf voor het grootste gedeelte tot de gemeenschap behoort of eigendom van één der ouders is.

Het kan eveneens worden gevorderd in geval van ascendentenverdeling.

Het uitgesteld loon kan in totaal niet meer bedragen dan de helft van het netto-actief van de gemeenschap of de nalatenschap, inbegrepen de vergoeding. In voorkomend geval gebeurt de verdeling naar evenredigheid van het aandeel der verschillende rechthebbenden.

Art. 5.

De vordering van de rechthebbenden wordt wat het voor de laatste twee jaren verschuldigde uitgestelde loon betreft, gewaarborgd door een voorrecht dat rang inneemt naast het voorrecht waarvan sprake in artikel 19, 4° van de wet van 16 december 1851 op de voorrechten en hypotheeken.

Art. 6.

Het bewijs van de normale en volledige activiteit op het familiaal bedrijf onder de in artikel 1 bepaalde voorwaarden, evenals het bewijs dat het volledig loon ter beschikking van het bedrijf werd gesteld en, in voorkomend geval, het bewijs dat eender welke bevoordeling werd toegekend, kan, on-

Les descendants et les enfants adoptifs, soit d'un agriculteur, soit d'un horticulteur, soit de l'épouse de ces derniers, ayant, dans des conditions identiques, mis l'intégralité de leur salaire à la disposition de l'exploitation familiale, sont également admis à revendiquer un salaire différé, pour autant qu'en vertu du prescrit de l'alinéa premier, soit un, soit plusieurs descendants ou enfants adoptifs aient la possibilité de réclamer un salaire différé.

Art. 2.

Le salaire différé n'est dû qu'à concurrence d'un maximum de dix années de travail effectif ou de cession des rémunérations, et, est fixé, par année, soit au tiers du salaire brut d'un ouvrier ou d'une ouvrière agricole qualifiés, en prenant pour base le barème le plus élevé en vigueur durant la période pour laquelle le salaire différé est revendiqué, soit un tiers du salaire réellement remis.

Les descendants ou enfants adoptifs qui, en raison du travail accompli dans l'exploitation ou en raison de la remise de leur salaire ont bénéficié d'une quelconque libéralité exclusive, nourriture et logement exceptés, ne peuvent prétendre qu'à la différence entre le salaire différé visé ci-dessus, et ladite libéralité, estimée à sa valeur au moment de son attribution.

Art. 3.

Au cas où un descendant ou un enfant adoptif est marié et que son conjoint travaille également dans l'exploitation familiale, aux conditions déterminées à l'article 1er, le salaire différé de chaque conjoint est, pour chaque année, fixé au quart du salaire d'un ouvrier agricole qualifié. Le deuxième alinéa de l'article 2 est applicable à ce salaire différé.

Art. 4.

Le salaire différé peut être réclamé lors de la dissolution de la communauté des parents ou lors de l'ouverture de la succession du propriétaire de l'exploitation, selon que ladite exploitation appartienne, en majeure partie, à la communauté ou soit la propriété de l'un des parents.

Elle est également exigible en cas de partage d'ascendants.

La totalité du salaire différé ne peut excéder la moitié, salaire compris, de l'actif net de la communauté ou de la succession. Le cas échéant, le partage se fait au prorata de la part revenant aux différents ayants droit.

Art. 5.

La créance des ayants droit est, en ce qui concerne le salaire différé dû pour les deux dernières années, garanti par un privilège qui prend place concurremment à celui prévu à l'article 19, 4°, de la loi du 16 décembre 1851 sur les privilèges et hypothèques.

Art. 6.

La preuve d'avoir exercé, au sein de l'exploitation agricole familiale, une activité normale et permanente dans les conditions fixées à l'article 1er, la preuve que l'intégralité du salaire a été mise à la disposition de cette exploitation et, le cas échéant, la preuve de l'octroi d'une quelcon-

geacht de waarde van het geding, geleverd worden door alle rechtsmiddelen met inbegrip van getuigen en vermoedens.

Bovendien wordt in geval van samenwonen met de ouders en op voorwaarde dat het bewijs wordt geleverd van inschrijvingen voor pensioenen, kinderbijslagen of belastingen, de normale en volledige activiteit op het familiaal bedrijf onder de in artikel 1 bepaalde voorwaarden vermoed, behoudens tegenbewijs.

Art. 7.

Het uitgesteld loon is een schuld van de gemeenschap of van de nalatenschap volgens het in artikel 4 gemaakte onderscheid. Het is vrijgesteld van de zakelijke en personele belastingen.

Art. 8.

De wettelijke bepalingen betreffende de arbeidsovereenkomst en de maatschappelijke zekerheid zijn op het uitgesteld loon niet toepasselijk. Het sociaal statuut van de helper wordt niet gewijzigd.

Art. 9.

Ingeval de rechthebbende op het uitgesteld loon vooraf overlijdt, kan dit slechts gevorderd worden door zijn echtgenoot of door zijn afstammelingen.

Art. 10.

Artikel 3 van de wet van 25 maart 1876 houdende titel I van het voorafgaande boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, wordt aangevuld door een 13° dat luidt als volgt :

« Van de betwistingen betreffende een uitgesteld loon in land- en tuinbouw. »

Art. 11.

In artikel 59 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden de woorden « landpacht en inzake het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen » vervangen door de woorden « landpacht, recht van verkoop ten gunste van huurders van landeigendommen en inzake uitgesteld loon in land- en tuinbouw.

Art. 12.

Deze wet treedt in werking op 1 januari 1961 voor zover de verdeling van de gemeenschap of de nalatenschap nog niet gebeurd is vóór 1 januari 1967.

23 december 1965.

que libéralité, peuvent, quelle que soit la valeur du litige, être fournies par toutes voies de droit, y compris témoins et présomptions.

Jusqu'à preuve du contraire, il existe en outre une présomption d'activité normale et permanente dans l'exploitation familiale, dans les conditions stipulées à l'article 1er, en cas de cohabitation avec les parents, pour autant que soit prouvée l'affiliation au régime de pensions et d'allocations familiales ou l'enrôlement aux impôts.

Art. 7.

Le salaire différé constitue une dette de la communauté ou de la succession, selon la distinction faite à l'article 4. Il est exempt d'impôts réels et personnels.

Art. 8.

Ne sont pas applicables au salaire différé, les dispositions légales régissant le contrat de travail et la sécurité sociale. Le statut social de l'aidant n'est pas modifié.

Art. 9.

En cas de prédécès de l'ayant droit au salaire différé, celui-ci ne peut être réclamé que par son épouse ou par ses descendants.

Art. 10.

L'article 3 de la loi du 25 mars 1876 contenant le Titre Ier du livre préliminaire du Code de procédure civile est complété par un 13°, libellé comme suit :

« Des contestations relatives à l'octroi d'un salaire différé dans l'agriculture et l'horticulture. »

Art. 11.

A l'article 59 du Code de procédure civile, les mots « bail à ferme et en matière de droit de préemption en faveur des preneurs de biens ruraux » sont remplacés par les mots « bail à ferme, droit de préemption en faveur des preneurs de biens ruraux et en matière de salaire différé dans l'agriculture et l'horticulture ».

Art. 12.

La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 1961, pour autant que le partage de la communauté ou de la succession n'ait pas encore été effectué avant le 1er janvier 1967.

23 décembre 1965.

L. TINDEMANS,
E. COOREMAN,
G. DEVOS,
F. LEFERE,
L. LINDEMANS,
R. PEETERS.